MIELIPIDE

Maaseudulla ei ole paljon vaihtoehtoja kauppojen suhteen. Jos lähdet isompaan kauppaan, menee polttoaineesen enemmän, mitä hyötyis halvemmasta hinnasta. **MÖLLIKKÄ KOMMENTOI VIIKON KYSYMYSTÄ**

LUKIJALTA

Käsi sydämelle opetusministeri Kiuru

Aluksi lainaus:
”Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita. Kestävä hyvinvointi ja oikeudenmukainen yhteiskunta rakentuvat ihmisten tasa-arvoisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen pohjalle. Tasa-arvon edistäminen rakentuu tasapuolisesta kohtelusta ja erityisryhmien huomioimisesta työelämässä, koulutuksessa ja koko yhteiskunnassa.

Tasa-arvoinen yhteiskunta tarjoaa ihmisille mahdollisuudet toteuttaa omia unelmiaan. Tasa-arvo takaa parhaiten sen, että kaikkien ihmisten lahjakkuus, luovuus ja työpanos ovat mukana hyvinvoinnin, sivistyksen ja talouden kehittämisessä. Tulo- ja omaisuuserojen kasvu, terveyserot, koulutuksen jakautuminen ja eriarvoisuus työelämässä ovat tärkeimmät tasa-arvohaasteet.”

Yllä oleva ote löytyy sosialidemokraattien nettisivuilta tuoreesta esitteestä ”Tasa-arvo sosialidemokratian kulmakivenä”.

On lähes surkuhupaisaa, että juuri demariopetusministerille nämä kulmakivet vaikuttavat olevan vain sananhelinää. Ette aio hallituksenne kanssa peräytyä lukiouudistuksestanne, jonka missiona on kadottaa lukiot pienistä kunnista ja keskittää lukiokoulutus suurempiin hallinnollisiin yksiköihin.

Samaisen hurskaan esitteen mukaan etuoikeutettujen ihmisten on vaikea havaita tasa-arvon esteitä ja eriarvoisuutta ylläpitäviä tai syventäviä rakenteita. Liekö näin käynyt myös teille ministereille hallituksessa?

Kivitaloperspektiivistä voi olla vaikea havaita, että demarien peräänkuuluttama tasa-arvon käsite on syytä laajentaa koskemaan myös koulutusta Suomen kaltaisessa sivistysvaltiossa, joka on ylpeillyt Pisa-menestyksellään.

Suuri ei ole aina kaunista. Esimerkiksi kotikuntani Savukosken pikkuinen lukio on menestynyt hyvin myös valtakunnallisessa lukiovertailussa. Pieni lukio tarjoaa parhaimmillaan yksilöllisen ja laadukkaan opetuksen sekä turvallisen oppimisympäristön.

Jo nyt koulutuksen saavutettavuus on Lapissa heikointa koko maassa, lukion ollessa monessa kunnassa ainut toisen asteen oppilaitos. Hallinnon yhdistäminen ja lukioverkon alasajo ei tuo odotettua säästöä, koska perusopetuksen vuoksi tiettyä infraa on pidettävä pienissä kunnissa yllä joka tapauksessa.

Peruskoulutuksella ja lukiolla on kiinteä yhteys maalaiskuntien opetustoimessa. Lukion lakkauttaminen torpedoi laadukkaan opetuksen myös peruskoulun puolella, koska lähes kaikki lukion opettajat opettavat myös yläkoulun luokkia.

Yhteiskäyttö takaa aineenopettajille riittävästi tunteja ja pätevien opettajien saamisen myös erämaaseutujen lapsille. Opettajien työpanoksen jakaminen takaa myös peruskoulun oppilaskohtaisen kustannuksen pysymisen edes jollain lailla järjellisissä rajoissa.

Lapsen lähettäminen lukioon pahimmillaan satojen kilometrien päähän maksaa joidenkin laskelmien mukaan vanhemmille vähintään 1 000 euroa kuukaudessa. Lukiopiskelijoille ei tarjota ilmaisia asuntoloita eikä aterioita.

Hallituksen missio merkitsee taantumista kymmenien vuosien taakse, jolloin yhteiskunta jatkossa tarjoaa mahdollisuuden lukiosivistykseen ja akateemisiin jatko-opintoihin vain niiden perheiden lapsille, joilla on siihen varaa.

Käsi sydämellä, ministeri Kiuru ja Suomen hallitus: onko koulusivistyksen kokonaisvaltainen alasajo ja keskittäminen vain kaupunkilaisten ja hyväosaisten lasten saavutettavaksi oikea ja reilu tapa säästää? Paluu Impivaaraan ei voi olla ylpeilyn aihe 2010-luvun Suomessa.

Hanna Nurmi
eläinlääketieteen lisensiaatti, kunnaneläinlääkäri
Sivistyslautakunnan puheenjohtaja
Savukoski

Maidon hinta

Jäitä maidon tuotannon lisäämiseen.Valion johtajakin sanoi, että EU on maitoa pullollaan, eikä se johdu pelkästään Venäjästä. **Ylituotanto kuriin**

Miksi markkinakatsauksessa ei näy maidon markkinahintaa? **Tahtoo tietää**

Valiolaisilta isänniltä rahat loppu. Mitä tekevät? Pudottaa itse itseltään maidon hintaa. Turha syytellä muita. **Ei nimimerkkiä**

Maidon vastaanottaja vaihtuu, ellei Valio peru hinnanalennusta. Miljoona litraa miinusta Valiolle. **Ei nimimerkkiä**

Kaikessa maitoalan toiminnassa ja kilpailuviraston kyykytyksessä on kyse, että Valio saataisiin pois ja maidon tuottajahinta pysyvästi alas. **Käykö näin?**

Maidon hinta -4 senttiä syyskuussa, -3 senttiä jälkitili, -5 senttiä helmikuussa. Viivan alle ei jää mitään, elleivät kustannukset myös laske. **Loppuko häämöttää?**

Herätkää! 35 senttiä on 2 markkaa 8 penniä. Jo 90-luvun alussa sai maidosta 3 markkaa 60 penniä. Se on 58 senttiä. Kenen rahkeet kestää? **Konkurssi**

Kiitos Valio, että puolustat maidontuotantoa laskemalla ensimmäisenä tuottajahintaa ja maksamalla johtajille jättipalkkoja ja -eläkkeitä. **Hyvä hyvä**

Valio käyttää taas kaupan ruuan hinnanalennuksia keppihevosena tuottajahinnan alentamiseksi. Reaktio oli välitön. **Lypsikki**

Jo on S-ryhmällä otsaa myydä ruokaa halvemmalla tuottajien kustannuksella. Boikottiin menee koko ketju. **Pitäkää tunkkinne**

Nurmet

Ei taida pysyvä nurmi olla enää maidontuottajien ongelma, koska MTK on asiasta niin hiljaa. **Ei nimimerkkiä**

Palautetta

Hei Kontro, yritykseni kaiketi maksaa kirkollisveroa, vaikka en itse ole jäsen. **Etelän jätkä**

Kontrolla väärää tietoa. Kaikki työttömät saavat peruspäivärahan. **Ei nimimerkkiä**

Valvonta

Valvooko ja laskuttaako Evira yhtä tarkasti halal-teurastusta Suomessa, kuin lampaiden ja karitsojen teurastusta Orimattilan pienteurastamolla? **Äly hoi**

Kuitua

Ministeri Kiuru suosii kuituverkkoa. Entinen Pohjanmaan Puhelinosuuskunta annettiin Elisalle, nyt myydään mokkuloita. Hyvin alkanut kuidun veto loppui kuin seinään. **Surkiaa**

MARKKU VUORIKARI

”On syytä olla huolissaan metsähakkeen käytön ja siihen kiinteästi liittyvien liiketoimintojen elinvoimaisuudesta”, Anne Kalmari kirjoittaa.

Puuhake voi korvautua kivihiilellä

Puuta riittää Suomessa Metlan mukaan sekä uusiin sellulaitoksiin että kasvavaan bioenergiakäyttöön. Vielä lokakuussa hallitus hehkutti, kuinka se edistää kotimaisen puuenergian käyttöä jatkossa.

Kuitenkin Vapaavuoren esitys metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotuesta heittää kylmää vettä energia-alalla toimivien niskaan.

Kokoomusministeri jakaisi tuen kahteen luokkaan. Jos haketettu puu korjataan metsästä, jossa hakkuun jälkeen kasvamaan jäävän puuston rinnankorkeusläpimitta on yli 16 senttimetriä, tuki puolittuisi, mikäli puulle olisi ”arvokkaampaa” käyttöä. Jopa kolmannes puusta joutuisi tähän alennetun tuen piiriin. Esimerkiksi Jyväskylän Energialle ja monelle muulle sähkön- ja lämmöntuottajalle tämä aiheuttaisi miljoonaluokan lisäkustannukset pelkästään tuen vähenemisenä. Näin menetellen laitoksia ohjataan kivihiilen ja turpeen lisäkäyttöön.

Periaatteessa kaikkein nuorimmat ensiharvennukset säästyisivät tukileikkurilta, mutta suuressa osassa harvennuskohteita pitäisi alkaa katsoa puun läpimittoja ja käyttömahdollisuuksia.

Byrokraateille ja valvojille riittää töitä.

Seurauksena voi olla nuorten metsien kunnostuskohteiden hoidon loppuminen pienpuun kysynnän ehtymisen myötä. Suomessa on noin 700 000 hehtaaria ensiharvennusrästejä.

Eivätköhän ne, jotka ajavat tätä sekavaa lakia, pissi omaan kuppiin. Rästit löydämme edestämme tulevaisuudessa metsien surkeana kuntona.

Tämä päätös on kylmää kyytiä myös korjuuyrittäjille, joilla on velat niskassa. Ne työpaikat mitä uusiutuvaan energiaan olisi mahdollista saada, jäävät syntymättä ja entisiäkin katoaa. On syytä olla huolissaan metsähakkeen käytön ja siihen kiinteästi liittyvän kone- ja laitevalmistuksen, puunkorjuu- ja haketusyrittämisen sekä metsätalouteen ja metsänhoitoon liittyvien liiketoimintojen elinvoimaisuudesta.

Esitys tuoksuu ummehtuneelta. Haluamme kaikki täysillä uutta biolaitosta Äänekoskelle, mutta ei lainsäätäjien tule tieten tahtoen vääristää puumarkkinoita.

Lainsäädännöllä ollaan luomassa tilannetta, jossa puumarkkinoilla ei ole muita ostajia kuin isot metsäintegraatit.

Sahojen puuhuolto on jo metsäjättien varassa. Metsänomistajat eivät saa nytkään aina tarjouksia hakkuukohteilleen. Tulevaisuudessa myös energiantuottajat olisivat metsäjäteiltä liikenevän raaka-aineen armoilla.

Meillä olisi edessämme loistava tulevaisuus pienpuun energiakäytön kasvun myötä. Metsiemme kasvu ja hiilensitomiskyky nousee, työllisyys korjuu- ja kuljetusketjussa paranee, kotimaisten koneiden ja laitteiden kysyntä kasvaa ja työllistämis- ja vientimahdollisuudet lisääntyvät uskottavien kotimaan referenssien myötä.

Kantoraha- ja yhteisöverotulot sekä huoltovarmuus paranevat. Ei oteta vain biolaitosta, otetaan myös energiapuun tuoma kasvu.

Poukkoilevuus luo epävarmuutta kaikille kotimaisen energian parissa toimiville aina laitevalmistajia myöten.

Yhden tahon lobbauksen perusteella tehdään päätöksiä vain korruptoituneissa maissa.

Pyydän vilpittömästi, että hallituspuolueet katsoisivat kokonaisuutta.

Anne Kalmari
kansanedustaja (kesk.)

Onko erilainen kohtelu perusteltavissa?

Jokin aika sitten haastateltiin (MT 9.1.) Suomen Mielenterveysseuran entistä toiminnanjohtajaa, laajan kokemuksen omaavaa arvostettua Pirkko Lahtea. Hän on paneutunut muun muassa maatalousyrittäjien elämään ja työhön toimien tällä hetkellä Maaseudun tukihenkilöverkoston ohjausryhmän puheenjohtajana. Haastattelussa Pirkko Lahti ihmettelee tuottajia piinaavaa valtavaa byrokratiaa ja sitä, miten ihmiset selviävät siitä.

Maatalousyrittäjien lisäksi monet pienyrittäjät kuten kampaajat ja parturit ovat valittaneet heitä uuvuttavasta pikkutarkasta kontrollista.

Mutta löytyyhän maastamme yritystoimintaa, jota ei valvonta eikä byrokratia vaivaa. Sitä on ainakin thaihieronta. Hyvinkään ja Riihimäen alueella ilmestyvä Aamuposti (8.1.) kertoi alueella toimivista thaihierontapaikoista, joita on kymmenkunta.

> »Maatalousyrittäjien lisäksi monet pienyrittäjät kuten kampaajat ja parturit ovat valittaneet heitä uuvuttavasta pikkutarkasta kontrollista.«

Lehden mukaan tätä bisnestä ei säännöllisesti valvo kukaan: ei aluehallintoviranomaiset, ei rakennusvalvonta, ei poliisi, ei kukaan.

Ja kuitenkin näiden liikkeiden toimintaan epäillään usein liittyvän ihmiskauppaa, alaikäisten seksuaalista hyväksikäyttöä, rahanpesua yms. lailla kiellettyä.

Voi kysyä, eikö tätä ihmisoikeuksiin liittyvää toimintaa olisi tärkeämpää valvoa kuin syynätä, täsmäävätkö viljapellon ilmoitetut ja todelliset neliömäärät toisiaan.

Jos kerran liikehuoneistossa asuminen on kiellettyä, miksi se ei koske thaipaikkoja. Ja jos kampaamoissa hintojen on oltava esillä ja kuitti on annettava suoritetusta maksusta, miksi se ei koske kaikkea liiketoimintaa.

Kirjoituksellani en suinkaan halua, että liiallisista määräyksistä ja kontrollista suivaantuneet maatalous- ja muut yrittäjät ryhtyisivät thaihierontapaikkojen omistajiksi, vaan sitä, että saataisiin viranomaiset luopumaan turhista määräyksistä ja kohdentamaan viranomaisresurssit niille aloille, joilla valvontaa todellakin tarvitaan.

Voitaneen aiheellisesti kysyä, mihin perustuu yritysten erilainen ja eriarvoinen kohtelu?

Pirkko Kiviaho
Riihimäki

Todellisia esityksiä työllisyydestä

Työ ja työllisyys ovat tulevan vaalikauden tärkein teema.

Suomalaisella työllä maksetaan sotepalvelut, koulutus, infran rakentaminen sekä maanpuolustus.

Nyt tarvitaan oikeita keinoja puolustaa uhattua työllisyyttä – tyhjiä korulauseita on kuultu tarpeeksi. Sekä työntekijän että yrittäjän näkökulma on huomioitava.

Yritysten kannattavuuden keinotekoiset esteet kuten lupabyrokratia, ympäristöverot ja aukiolorajoitukset tulee minimoida. Suomessa työllistämistä on kannustettava verotuksen ja lainsäädännön keinoin, työn siirtoa ulkomaille vaikeutettava. Valtio voi tulla vastaan ensimmäisten työntekijöiden palkkaamiseen liittyvissä riskeissä ja helpottaa perheyritysten sukupolvenvaihdoksia.

Osasta näitä toimia koituu kustannuksia, mutta työttömyyteen ja firmojen kaatumiseen meillä ei ainakaan ole varaa.

Suomessa työllistävät kasvuyritykset ansaitsevat yhteiskunnan tuen – eivät täällä halvalla irtisanovat kansainväliset suuryhtiöt.

Sosiaaliturvaan tarvitaan muutoksia. Työnteon täytyy olla aina joutenoloa kannattavampaa.

Lyhytkestoisenkin työn on tuotava lisätuloa, sen sijaan että vaarantaisi tekijänsä toimeentulon ja kaataisi niskaan byrokratiaviidakon. Kokoaikainen työsuhde on tavoite, mutta myös epäsäännöllistä työtä tekevien asemaa on parannettava.

Samaan aikaan on torjuttava päättäväisesti puheet työehtojen huonontamisesta, isoista palkanalennuksista tai halpatyövoiman tuonnista. Siinä kisassa emme pärjää halpamaille jos haluamme pysyä hyvinvointiyhteiskuntana. Kun kuulutetaan joustoa työntekijältä, sitä vaaditaan myös työnantajapuolelta.

Jani Mäkelä
eduskuntavaaliehdokas (ps.)
Lappeenranta

VIERASKOLUMNI

Arvostusta pitää vaatia, ei odottaa

Olin keskiviikkona 28.1. Lyonissa kannustamassa suomalaisia huippuosaajia, jotka kilpailivat maailman parhaan tittelistä.

Keittiömestari Matti Jämsén ja assistentti Antti Lukkari kisasivat arvostetun Bocuse d’Or -kilpailun finaalissa kokkien maailmanmestaruudesta. Ruokameppinä koin velvollisuudekseni olla paikalla ajamassa suomalaisen ruoan asiaa. Miksi?

Satuin puhumaan joulun alla huolestuneen kansalaisen kanssa suomalaisen ruokakulttuurin tulevaisuudesta. Olimme yhtä mieltä siitä, että kansainvälinen menestys ei ole tuotteiden eikä niiden tekijöiden laadusta kiinni. Vaihtoehtoja pohtiessamme yksi esimerkki havainnollisti kivuliaan selvästi, missä meillä on parantamisen varaa.

Kansalainen kertoi nähneensä Jamie Oliverin ruokaohjelman, jossa huippusuosittu kokki seikkaili ruotsalaisessa metsässä poimien moninaisia marjoja, sieniä ja villiyrttejä. Ruotsi näyttäytyi järvien, avotulten, raikkaan ilman ja tuoreen, villin ruoan maana. Oliver ihmetteli jylhän maiseman keskellä, ettei tällaista kulinaristin taivasta löydy kuin vain Ruotsista.

Maisemat ruudulla olivat kaikille suomalaisille kovin tutun oloisia. Kuin kenen tahansa mökkitieltä olisi metsään suunnannut. Luonnon upeat antimet olivat lähes poikkeuksetta samoja, joita oma maaperämme tarjoaa vuodesta toiseen jokaiselle, joka jaksaa aarteita kumartua noukkimaan.

Muistelimme myös, että kyllä sitä on huippusuosittu kokkiohjelma Suomeenkin saatu. Kulttikokki Anthony Bourdain kävi loskanharmaassa Helsingissä maistamassa muun muassa viikon seissyttä voileipää (ja viinaa) sekä kulttigrillin teollisuusporilaista (ja viinaa). Sekaan mahtui katsaus suomalaista hulluutta, saunaperinteitä, lisää loskaa ja viinaa. Kaikki jossain määrin hyvin suomalaista, kyllä, mutta kontrasti ei olisi voinut olla suurempi.

Kaikki lähtee tuotteesta, mutta se ei vielä riitä. Pitää osata myös markkinointi. Eikä osaaminenkaan vielä riitä, vaan pitää myös löytää ne kanavat, joissa viesti pääsee leviämään ja otetaan vastaan. Hyvä viesti on monipuolinen, kuten on huippuluokan tuotteidemme kirjokin. Kuva pienestä ja erikoisesta kansasta saa kyllä huomiota, mutta seuraava askel puuttuu edelleen. Arvostusta tulee vaatia, ei odottaa.

Juuri tämän takia Bocuse d’Or on niin tärkeä. Modernin, pohjoismaisen keittiön trendi ei ole vielä ohi. Suomi on saatava mielikuvissa samalle viivalle Tanskan, Ruotsin ja Norjan kanssa.

Menestys tuo arvostusta, arvostus luo trendejä ja ruokamaailman trendit ovat satojen miljoonien bisnes. Se tarkoittaisi työpaikkoja sekä ravintola-alalle että tuottajille.

Viestin sisältö on lopulta omissa käsissämme. Suomella on monet erilaiset, eri ihmisiä kiinnostavat kasvot. Se voi olla outo ja alkoholilla kyllästetty, kuten Bourdainilla. Se voi myös olla tuore, villi ja ennennäkemätön, kuten Oliverilla. Ennen kaikkea se voi olla maailman paras. Kuten Jämsénillä.

PETRI SARVAMAA on europarlamentaarikko (kok.).

petri.sarvamaa@europarl.europa.eu

VIIKON KYSYMYS

Kaupat ryhtyivät hintasotaan. Näkyykö se Sinun kauppalaskussasi?

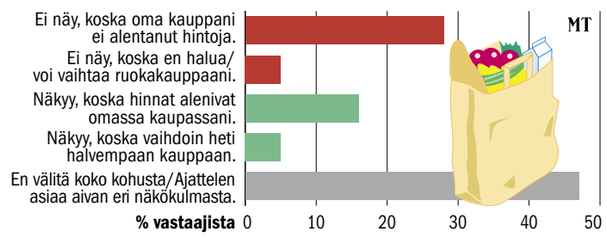

Kaupan ruoka-ale hetkauttaa harvaa

Joka toinen MT:n viikon kysymykseen vastannut ei ole kiinnostunut S-ryhmän ja Lidlin ilmoittamista elintarvikkeiden hinnanalennuksista.

En todellakaan aio lähteä 50 km:n päähän Prismaan jonkin tarjouksen takia. Polttoainekin maksaa ja teen päivittäisostokset mieluummin pikkukaupassa, sanoo Cowboy.

Hinnan alennukset eivät hetkauta juuri meitä millään lailla, koska ne kaupat jotka alentavat hintoja ovat kuitenkin niin kaukana, ettei meidän kannata erikseen alkaa ajelemaan sinne ostoksille. Tietysti voimme ostaa, kun liikumme siellä suunnalla, kertoo myös Harrikkakuski.

”Meillä on M-kauppa, jossa on hyvä kala- ja lihatiski, hyvät leivät, hevi-valikoima ja monipuoliset juustot. Siellä on nopea asioida ja parkkipaikalta on vain harppaus kauppaan, jossa on tutuksi tullut henkilökunta. Kadun toisella puolella on S-market, jossa on hyllymetrejä varmaan 20-kertaisesti mutta vähemmän ostettavaa. En tiedä, kumpi on kalliimpi ja kumpi halvempi. Käyn vain toisessa” toteaa M-Kauppa on paras.

Et simmottis -nimimerkki arvelle, että hintojen lasku voi päinvastoin keventää viljelijän tilipussia entisestään. ”Ensinnäkin hintojen alennus tulee tavalla tai toisella siirtymään tuottajahintoihin. Maalaiskaupoissa on valikoimat joka tapauksessa suppeammat. Kaupan henkilökunnan mukaan esimerkiksi mämmimaltaille ei ole keskusliikkeestä annettu edes tilausnumeroa. Näin keskusliikkeet saavat sivussakin asuvat ihmiset asioimaan isommissa yksiköissä, jonka jälkeen on kiva sulkea pienempiä sivukauppoja sillä verukkeella, ettei niissä käy asiakkaita.”

”Eipä kummoisesti näy. Hinnat laskivat etupäässä semmoisista tuotteista joita en käytä, ovat niin erikoisia, etteivät tavanomaisiin ostoksiin kuulu. Tai sitten ovat ulkolaista ruokaa ja haluan suosia suomalaista”, toteaa Mökin akka.

Noin joka kuudes kertoo useimmin käyttämänsä kaupan alentaneen hintoja.

Osalle vastaajia hinnalla on väliä. Viisi prosenttia vastaajista kertoo vaihtaneensa kauppaa sen mukaan, missä hinnat ovat pudonneet.

”Meillä ei ole näkynyt hinnan alennuksia. Päinvastoin hintoja on kiristetty, että niitä voisi myöhemmin laskea. Seuraan aika tarkkaan hintoja. Kerään maksukuitit ja vertailen niitä. Meillä on S- ja K marketit aika lähellä toisiaan. Käyn molemmissa. Esim. ykkösviili on K-marketissa 55 senttiä, S-marketista sen saa 40 sentillä”, kirjoitti Vaari.

Onko pihallasi liikkunut tuntemattomia?
Uusi viikon kysymys kartoittaa, onko ns. hiippareita eli tuntemattomia vierailijoita havaittu viime aikoina tavallista enemmän.

Verkon kysymysten kommentointi on teknisen kehitystyön vuoksi pois käytöstä. Keskustelua voi käydä MT:n Facebook-seinällä, jonne viikon kysymykset kopioidaan. Äänestys tapahtuu normaalisti verkkolehdessä.

KAIJALEENA RUNSTEN